

prima instanță: L. Țurcan
instanța de apel: S. Procopciuc, E. Guzun, D. Pușca

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii Nicolae Craiu și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei împotriva Primăriei satului Cernoleuca, Consiliului local Cernoleuca, Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la recunoașterea ca fiind ilegală și anularea deciziei privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, obligarea adoptării unei decizii de restituire a terenului confiscat în urma represiunilor politice, obligarea acordării cotei de teren echivalentă terenului confiscat,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, fiind casată hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 17 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii,

c o n s t a ț ă

La 09 februarie 2016, Ion Cernei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Cernoleuca, Consiliului local Cernoleuca, Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la recunoașterea ca fiind ilegală și anularea deciziei privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, obligarea adoptării unei decizii de restituire a terenului confiscat în urma represiunilor politice, obligarea acordării cotei de teren echivalentă terenului confiscat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este unicul moștenitor legal a lui Catan Tudor Vasile, care a fost represat în anul 1948 și reabilitat în anul 2004.

Indică reclamantul că, la 08 septembrie 2014, a depus cerere în adresa Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor

persoanelor supuse represiunilor politice, prin care a solicitat adoptarea unei decizii privind recuperarea valorii terenului cu suprafața de 5,85 ha, confiscat în anul 1949 în urma condamnării ilegale a bunelului său Catan Tudor Vasile, prin achitarea compensației bănești în sumă de 88 285 lei, reieșind din prețul normativ al terenului agricol cu suprafața analogică pe teritoriul satului Cernoleuca.

Menționează reclamantul că anterior a depus cerere în adresa Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice, prin care a solicitat atribuirea în proprietatea sa privată a unei cote echivalent cu suprafața analogică a terenului confiscat.

Prin decizia Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice nr. 34 din 03 octombrie 2014 cererea a fost respinsă, deoarece potrivit art. 12 al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr.1225 din 08 decembrie 1992, nu se restituie terenurile, pădurile, plantațiile multianuale, obiectivele scoase din circuitul civil, precum, și alte bunuri confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie din considerente ce nu au legătură cu represiunile politice.

Conform răspunsului nr. 204 din 27 mai 2013 eliberat de Consiliul local Cernoleuca, Ion Cernei a fost informat că dispune în extravilan de teren, însă cererea privind atribuirea cotei de teren a fost respinsă, din motivul multitudinii de solicitări.

Consideră reclamantul că decizia Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice nr. 34 din 03 octombrie 2014 și răspunsul Consiliului local Cernoleuca nr. 204 din 27 mai 2013, sunt ilegale și neîntemeiate.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 14 februarie 2008 a fost constatat faptul confiscării (naționalizării) ilegale în anul 1949 a terenului cu suprafața de 5,85 ha din satul Cernoleuca ce aparține bunelului său - Catan Tudor represat în anul 1948 și reabilitat în anul 2004.

Solicită Ion Cernei, anularea deciziei nr. 34 din 03 octombrie 2014 a Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice și a răspunsului Consiliului local Cernoleuca nr. 204 din 27 mai 2013, ca fiind ilegale.

La fel, a cerut obligarea Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice să adopte decizie de restituire a terenului cu suprafața de 5,85 ha confiscat ilegal în legătură cu represiunile politice, obligarea Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice să-i acorde cota de teren echivalentă terenului confiscat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 17 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă în afara termenului. (f. d. 38, 47 - 53)

La 09 aprilie 2016, Ion Cernei a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 15 din 25 aprilie 2016. (f. d. 64)

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2016 a fost admisă succesiunea în drepturi în cadrul procesului civil, fiind înlocuit Ion Cernei cu succesorul său în drepturi Nina Cernei. (f. d. 83 - 85)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2016 a fost admis apelul declarat de Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, fiind casată hotărârea Judecătorei Dondușeni din 17 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 86-92).

La 20 octombrie 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate. (f. d. 93)

La 28 noiembrie 2016, Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea actului judecătoresc contestat și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii privind admiterea parțială a acțiunii, și anume, anularea deciziei nr. 34 din 03 octombrie 2014 a Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, ca fiind ilegale, precum și obligarea Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice să adopte decizie de restituire a terenului cu suprafața de 5,85 confiscat ilegal în legătură cu represiunile politice .

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 28 noiembrie 2016, este depus în termen, deoarece conform avizului de recepție, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la 26 octombrie 2016. (f. d. 94)

În motivarea recursului Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță au examinat pricina fără stabilirea tuturor circumstanțelor importante a cauzei. Astfel, recurenta susține că cerințele înaintate în prima instanță și susținute în instanța de apel au fost întemeiate în baza art. 12 alin. (3) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Consideră recurenta eronată concluzia instanțelor de judecată cu privire la respingerea acțiunii, deoarece valoarea terenurilor, pădurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie în legătură cu represiunile politice urmează să fie achitate persoanelor reabilite ca și în cazul celorlalte obiecte mobile sau imobile.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 23 decembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei satului Cernoleuca, Consiliului local Cernoleuca, Comisei Speciale a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse

repreșiunilor politice cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 10 ianuarie 2017, Comisa Specială a Consiliului raional Dondușeni pe probleme de restituire a valorii bunurilor persoanelor supuse repreșiunilor politice a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Până la examinarea pricinii, Primăria satului Cernoleuca și Consiliul local Cernoleuca nu au depus referință la cererea de recurs declarată de Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că, Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art.432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o

instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sînt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Nina Cernei succesor în drepturi a lui Ion Cernei, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală